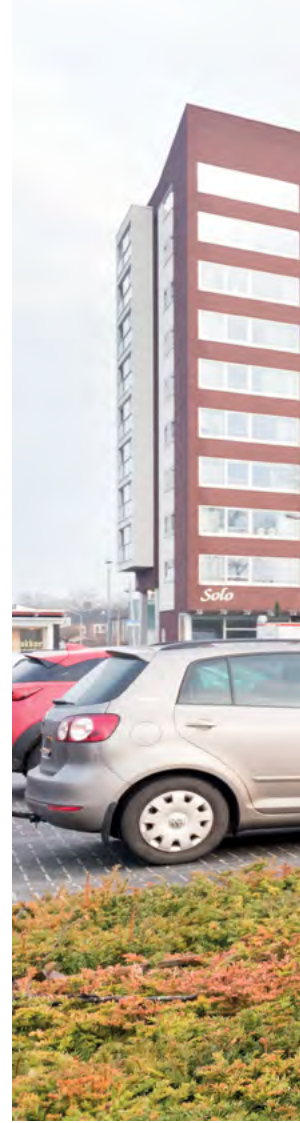

GYMZAAL MEERSPORT, EMMEN

SPORT & SPEL IN EEN GOED DOORDACHT EN DUURZAAM GEBOUW

De wijk Emmermeer in Emmen heeft sinds afgelopen najaar een nieuwe gymzaal. Leerlingen van de vier basisscholen uit de wijk, inwoners en verenigingen kunnen sporten en bewegen in een sportvoorziening die twee keer zo groot is als zijn uit de jaren zestig daterende voorganger. Een prijsvraag leverde de toepasselijke naam 'MeerSport' op. Die naam is ingemetseld in de gevel en zal de komende decennia verbonden zijn met het gebouw.

De gymzaal van 22 bij 28 meter is middels een vouwscherm opgedeeld in twee zalen, elk met een eigen ingang en kleedruimtes. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de toegankelijkheid voor mindervaliden. Het is bovendien een duurzaam gebouw zonder gasaansluiting. Gemeente Emmen gunde het Design & Build project aan het Emmer bouwbedrijf Brands Bouw, die het samen met architect Van Manen en Zwart, constructeur Dantuma-Wegkamp en Harwig Installatietechniek realiseerde. Sportinrichter Nijha uit Lochem dacht mee in het voortraject en leverde de inrichting.

Slim en efficiënt

Het moest een gebouw worden zonder ramen, omdat je tijdens het sporten last kunt hebben van invallend zonlicht. Ramen zijn bovendien inbraakgevoelig. Toch kreeg het gebouw een sfeervolle uitstraling. Een verdiende van architect Lolke Wijtsma van Van Manen en Zwart, die nog enkele uitdagingen op zijn pad zag: 'Er was weinig ruimte om te bouwen, en de geluidseis was bovendien erg hoog, wat dikke muren noodzakelijk zou maken. Na overleg met de gemeente is de eis naar beneden bijgesteld. We hebben vervolgens een heldere plattegrond bedacht; een gymzaal moet betaalbaar zijn en dus slim en efficiënt in elkaar steken.'

'Een gymzaal moet betaalbaar zijn en dus slim en efficiënt in elkaar steken'

- Lolke Wijtsma

Geen "dozig" gebouw

Om te voorkomen dat het gebouw 'een dozig ding' zou worden, gaf Wijtsma het gebouw aan twee zijden afgeronde hoeken. Volgens Richard Menzen van Brands Bouw was dat 'lastig metselen, maar dat doen we graag!' Om de ronding er mooi in te krijgen, liet de aannemer een aluminium mal maken waar de stenen tegenaan zijn gemetseld. Voor de gevel koos de architect bakstenen in twee soorten: strengperssteen met schijnvoeg en een handvormsteen. De naam van de gymzaal, MeerSport, is in de gevel gemetseld. Op de rechte hoeken is als gevelafwerking in glas een voorstelling van sportende mensen afgebeeld.

Emmen won in 2016 de city.people.light award. Wijtsma: 'Daar wilden we iets mee doen: led-lichtelementen in de gevel geven het gebouw ook 's avonds een dynamischer gevelbeeld.' Welstand hikte daar even tegenaan, want wie vervangt het als het niet meer werkt? 'Maar de gemeente wilde het graag, en het is goed en degelijk gemaakt.'

Omdat je in een gymzaal geen kolommen wilt hebben, moest de grote overspanning met één heel grote ligger worden gemaakt. Wijtsma: 'Dat hebben we opgelost met schuine daklijnen, die stedenbouwkundig weer verband hebben met de gebouwen in de omgeving.' De installaties op het dak konden mooi achter de schuine delen worden weggewerkt.

Van binnen is de gymzaal vrij ingetogen uitgevoerd, maar de frisse groene kleur van de vloer geeft de zaal toch een vlotte aanblik. 'Het groen loopt mooi van binnen naar buiten door', vindt Wijtsma.

Energiezuinig

Menzen: 'Met de toegepaste ledverlichting in het plafond krijg je een mooie en evenredige verlichting. De lichtsterkte kan naar behoefte worden aangepast.' Het gebouw is verder uitgerust met een toegangscontrole. 'Als mensen de hal reserveren bij de gemeente, krijgen ze een tag die ze kunnen aanbieden bij de voordeur. Dan gaat automatisch het licht aan en de verwarming hoger.' Het zijn maatregelen die bijdragen aan de energiezuinigheid van het gebouw. Het gebouw moest voldoen aan een GPR (meetmethode voor duurzaamheid, red.) van 8,0. Menzen: 'Wij scoorden op energie, gezondheid en gebruikskwaliteit ruim 8,5.'

• **'Wij scoorden op energie, gezondheid en gebruikskwaliteit ruim 8,5'**

- Richard Menzen

Herbruikbaar

Nijha uit Lochem was verantwoordelijk voor de inrichting van de gymzaal. Het bedrijf gaat zeer duurzaam te werk en behaalde in 2014 MVO-prestatieladder niveau 3. De turnmatten die zij leveren, kunnen bijvoorbeeld worden hergebruikt. Verder halen ze “afgedankte” spellen sportmaterialen terug naar de eigen staalfabriek, waar ze klaargemaakt worden voor een nieuw leven. Rayonmanager in het noorden Wouter Hoogland van Nijha: ‘We werken feitelijk dus cradle-to-cradle. Er worden ook toestellen hergebruikt in andere vormen. Een grote hoeveelheid teruggehaalde klimtouwen is bijvoorbeeld gebruikt voor de bekleding van de balie van de gemeente Wageningen, en wij zien springkasten terug als commode of bankje. Duurzaamheid zit verweven in ons hele bedrijf en onze werkzaamheden. Maar bovenal kijken we naar de optimale inrichting op basis van de wensen van de gebruikers, zodat iedereen op zijn of haar niveau kan sporten en bewegen in de voorziening.’

Inrichtingsplan

Hoogland: ‘We hebben het project al aan de voorkant met de gemeente besproken en aan de hand daarvan de inrichting bepaald.’ Hij sprak met gebruikers zoals gymdocenten en beheerders over de wensen die zij hadden. Bij de inrichting had Nijha rekening te houden met peuters, maar ook met ‘de Epke Zonderlands van deze wereld’. Met het inrichtingsplan dat zodoende tot stand is gekomen, konden architect en aannemer verder. Menzen: ‘De voorzieningen die nodig waren, zoals hulpstaal op de juiste plek, ging in goed overleg met Nijha.’ In een moderne gymzaal zijn ringen er niet alleen om aan te zwaaien of vogelnestjes in te maken. Hoogland: ‘Je bouwt er ook beweegbanen mee, daar komen heel andere krachten op.’

De inrichtingsplannen zijn toegespitst op mogelijkheden om in een zaal zowel klassikaal les te geven, maar ook in verschillende groepjes – in twee, vier of zes vakken – waarbij de lesgever één groep begeleidt en de overige groepjes op een veilige manier zelfstandig kunnen bewegen. Hoogland: ‘Kinderen kunnen dus continu in beweging zijn en hoeven niet langer in de rij op hun beurt te wachten om over de bok te springen.’

De bouw van MeerSport is een vloeiend en transparant proces geweest, daar zijn alle partijen het over eens. In een prettige werksfeer met alle betrokken partijen en de gemeente is een gymzaal tot stand gebracht waar jonge en oude gebruikers tot in lengte van jaren zeer veel sport- en spelplezier kunnen beleven.

‘Optimale inrichting voor jong en oud hand in hand met duurzaamheid’

- Wouter Hoogland

Nozon Reclame heeft de puntjes op de i mogen zetten wat betreft het uiterlijk van de dubbele gymzaal ‘MeerSport’. Het digitale ontwerp is door Nozon Reclame omgezet in een proefmonster en vervolgens in het eindproduct. Het ontwerp is op ware grootte uitgesneden en bevestigd op de ruim 66 m² grote raampartijen. De folie is, in spiegelbeeld, aan de binnenzijde aangebracht om vandalisme tegen te gaan. De geplaatste lay-out zorgt niet alleen voor een sportieve uitstraling maar door middel van de signing is er ook een duidelijke routing; bezoekers weten direct naar welke kant ze zich kunnen begeven (A of B).

GYMZAAL MEERSPORT, EMMEN

Opdrachtgever : Gemeente Emmen

BOUWTEAMLEDEN

Architect : Van Manen en Zwart, Drachten
Constructeur : Dantuma-Wegkamp, Meppel
Aannemer : Brands Bouw, Emmen

ONDERAANNEMERS EN LEVERANCIERS

Sportzaal inrichting : Nijha, Lochem
Binnendeuren en deurbeslag : BPZ, Tynaarlo
Glasfolie : Nozon Glastinting, Emmen
Remix uitbloeiingsarme doorstrijk mortel : Remix Droge Mortel, Borger
Brandveiligheid : Munnik Brandadvies, Kolham